

महाराष्ट्र विधानसभा

दुसरे अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक २१ जुलै, २०१६ / आषाढ ३०, १९३८ (शके)

(१) वित्त आणि नियोजन, वने मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) ग्रामविकास, महिला व बाल विकास मंत्री		
(३) जलसंपदा मंत्री		
(४) खारभूमी विकास मंत्री		
(५) सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री		
(६) जलसंधारण मंत्री		
(७) रोजगार हमी योजना मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ४६

भटाळा (ता.वरोरा, जि.चंद्रपूर) लघु पाटबंधारे तलावांच्या दुरुस्तीच्या प्रस्तावाबाबत

(१) * ६०८११ श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), डॉ.अनिल बोंडे (मोर्शी), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भटाळा (ता.वरोरा, जि.चंद्रपूर) लघु पाटबंधारे तलावाचे खोलीकरण, नहर व दरवाज्यांची दुरुस्ती, तसेच माजी मालगुजारी (मामा) तलावाच्या दुरुस्तीची कामे करण्याबाबतची मागणी लोकप्रतिनिधी यांनी मा.जलसंपदा मंत्री यांच्याकडे दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास पत्राव्दारे केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, जलसंपदा विभागाने कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विभाग, नागपूर आणि मुख्य अभियंता, जलसंपदा, नागपूर यांना कार्यवाही करण्याबाबत दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी लेखी आदेश दिले असतानाही अद्याप कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
 (४) असल्यास, चौकशीनुसार कार्यवाहीस विलंब करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत व दुरुस्तीची कामे तात्काळ सुरु करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) होय.

(२) नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) व (५) कार्यवाहीस विलंब झालेला नाही. भटाळा लघु पाटबंधारे तलाव विशेष दुरुस्ती प्रस्ताव प्रशासकीय मान्यतेसाठी दि.१६.०६.२०१६ रोजी विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाकडून (विपाविम) शासनास सादर करण्यात आलेला असून त्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे.

भटाळा मामा तलाव दुरुस्ती प्रस्तावास विपाविम नागपूर कडून प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झालेली आहे. सदर तलावाची विशेष दुरुस्तीची कामे करण्यास्तव आवश्यक कार्यवाही क्षेत्रिय स्तरावर सुरु आहे.

वसई (जि.पालघर) तालुक्यातील उपजिल्हा रुग्णालयाची क्षमता वाढविण्याबाबत

(२) * ५९८६२ श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.विलास तरे (बोईसर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन २०११ ची जनगणना जाहीर झाल्यानुसार वसई (जि.पालघर) तालुक्यातील लोकसंख्या तिप्पट प्रमाणात वाढली असून या भागासाठी महानगरपालिका स्थापन करण्यात आली असताना, सन २००१ च्या जनगणनेनुसार शासनाने दिनांक ९ जून, २०१४ रोजी मंजूर केलेल्या आरोग्य संस्था स्थापनेच्या आराखडयानुसार या तालुक्यासाठी फक्त १०० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय मंजूर करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अस्तित्वात असलेली आरोग्य सेवा वाढत्या लोकसंख्येनुसार अपुरी पडत असल्याने स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक ८ नोव्हेंबर, २०१५ रोजीच्या पत्रान्वये या रुग्णालयाची क्षमता १०० खाटांपेवजी ३०० खाटांपर्यंत वाढविण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, प्रस्तुत मागणीनुसार शासनाने रुग्णालयाची क्षमता वाढविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) व (२) हे खरे आहे.

- (३) १०० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालयासाठी जागा उपलब्ध करून घेण्याची कार्यवाही उपसंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई मंडळ, ठाणे यांच्या स्तरावरून सुरु आहे. तसेच रुग्णालय क्षमता वाढविण्याचा प्रस्ताव विचाराधीन आहे.
 (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बोरजफाटा ते देवळे (ता.पोलादपूर, जि.रायगड) रस्त्याची झालेली दुरवस्था

- (३) * ६०१३६ श्री.भरतशेठ गोगावले (महाड) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
 (१) पोलादपूर (जि.रायगड) तालुक्यातील देवळे विभागात जाणाऱ्या प्रमुख रस्त्यावरील बोरजफाटा ते देवळे रस्त्याची दुरवस्था झाली असल्यामुळे या रस्त्यावर अपघात होण्याची शक्यता निर्माण झाली असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, पोलादपूरही तालुक्याची मुख्य बाजारपेठ असून व्यवसायानिमित्त, शिक्षणासाठी व आरोग्य सेवेसाठी येथील जनतेला यामार्गानेच वाहतूक करावी लागते, हे ही खरे आहे काय,
 (३) असल्यास, उक्त रस्त्याची शासनाने पाहणी केली आहे काय, तदनुसार या रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) अंशतः खरे आहे. तथापि सदर रस्त्यावर एस.टी.वाहतूक सुरु आहे.

(२) होय.

- (३) प्रश्नांकित बोरजफाटा देवळे हळदुळे दाभिळ रस्ता इतर जिल्हा मार्ग क्र.१५४ असून या रस्त्याची एकूण लांबी ७.०० कि.मी. आहे. रस्त्याची लांबी डांबरी

पृष्ठभागाची असून जिल्हा परिषदेमार्फत पाहणी केली असता सुरुवातीचा २.०० कि.मी. रस्ता खराब झालेला आहे. सद्यस्थितीत खात्याच्या मजुरांमार्फत खड्डे भरण्याचे काम सुरु आहे.

तसेच संपूर्ण रस्त्याच्या दुरुस्तीचा प्रस्ताव जिल्हा वार्षिक योजना सन २०१६-१७ अंतर्गत मंजूरीकरीता जिल्हा नियोजन समितीकडे जिल्हा परिषदेमार्फत पाठविण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिडको (जि.नांदेड) येथील सुनिता बालगृहातून एका बालकाची झालेली विक्री

(४) * ५५९०१ प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.मधुकरराव चव्हाण (तुळजापूर), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.विजय भांबळे (जिंतूर), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.वैभव पिचड (अकोले) : सन्माननीय महिला व बाल विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिडको (जि.नांदेड) येथील सुनिता या खासगी बालगृहातून दक्षिण मुंबईतील एका दाम्पत्याने दहा दिवसाचे एक मूल १ लाख ८० हजार रुपयांना विकत घेतल्याची घटना दिनांक २१ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या घटनेची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून व त्यानुसार या प्रकरणातील आरोपींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) तसेच राज्यातील सर्वच दत्तक संस्थांची चौकशी करून अशा प्रकारे मुलांच्या होणाऱ्या विक्रीवर अकुंश ठेवण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे आहे.

(२) होय.

(३) संस्थेच्या तत्कालीन अधिकाऱ्या श्रीमती सत्यश्री खाडे (गुटटे) यांच्यावर बालकाची विक्री केल्याचा ताडदेव पोलीस स्टेशन मुंबई येथे भादवि ३७० (१) ३४, कलम ८० नुसार गुन्हा दाखल करण्यात आला असून सदर प्रकरणी त्यांना अटक करण्यात आलेली होती. त्यानंतर दि. ०९.०५.२०१६ रोजी सत्र न्यायालयाने ५०,०००/- च्या जामिनावर त्यांना मुक्त केलेले आहे.

जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी,नांदेड, परिविक्षा अधिकारी, अध्यक्ष व सदस्य बाल कल्याण समिती, जिल्हा बाल संरक्षण कक्षाचे सदस्य यांनी यासंबंधीचे वृत्त प्रसिध्द झाल्यानंतर दि.२०.०४.२०१६ रोजी संस्थेस प्रत्यक्ष भेट देऊन तपासणी करून अहवाल शासनास सादर केलेला आहे. सदर तपासणीच्यावेळी संस्थेत पटावर नोंदणी नसलेले बाळ आढळून आले. सदरची बाब नियमाचे उल्लंघन करणारी असल्याने अधिकाऱ्या, श्री नागेश गुटटे यांच्यावर कलम ३७० अंतर्गत पोलीस स्टेशन,नांदेड ग्रामीण येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.

(४) व (५) केंद्रीय दत्तक स्रोत प्राधिकरण (कारा) यांचेकडून दत्तकासंबंधीच्या सर्व प्रक्रियांचे नियमन केले जाते. या प्राधिकरणाने सर्व दत्तक प्रकरणांची, दत्तकेच्छुक पालकांची व दत्तकास योग्य बालके या सर्वांची नोंद CARINGS या संकेतस्थळावर संबंधितांनी करणे बंधनकारक केले आहे. तसेच, या गंभीर घटनेच्या पार्श्वभूमीवर राज्य शासनाने राज्यात कार्यरत असलेल्या एकूण ६३ विशेष दत्तक संस्थांची तपासणी करण्यासाठी योग्य ते निकष ठरवून जिल्हाबाहय अधिकाऱ्यांमार्फत तपासणी करण्याबाबतचे आदेश आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, पुणे यांना देण्यात आलेले आहेत.

राज्यातील कर व करेतर महसूलाच्या थकबाकीची रक्कम वसूल करण्याबाबत

(५) * ५३६७० श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय वित्त मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील दुष्काळी परिस्थिती, वाढत असलेले कर्ज व त्यावरील व्याज असह्य होत असतांना विविध मार्गाने जमा होणारा कर आणि करेतर महसूल वसूल न केल्याने शासनाला ६२ हजार ९०७ कोटी ९१ लाखांचा महसूल न मिळाल्याची बाब मध्यम मुदतीच्या राजकोषीय धोरण सन २०१६-१७ च्या दस्तऐवजातून माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व चौकशीत काय आढळून आले,

(३) असल्यास, त्यानुसार बुडीत महसूल वसूल करण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) शासनाने प्रसिध्द केलेले राज्याचे मध्यम मुदतीचे राजकोषीय धोरण, राजकोषीय धोरणाच्या व्युहरचनेचे विवरणपत्र आणि प्रकटीकरणे २०१६-१७ यामधील नमुना ख-१ मध्ये मागील १ ते १० वर्षांपेक्षा अधिक कालावधीतील वाढविलेला परंतु वसूल न झालेल्या कर महसूलाची रक्कम रु. ५९७१५.४७ कोटी व नमुना ख-२ मध्ये मागील १ ते ५ वर्षांपेक्षा अधिक कालावधीतील करेतर महसूलाच्या थकबाकीची रक्कम रु.३१९२.४४ कोटी अशा एकूण रु.६२९०७.९१ कोटी इतक्या रकमेची थकबाकी दर्शविली आहे.

(२) व (३) यासंदर्भात प्रधान सचिव (वित्तीय सुधारणा) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १०/०२/२०१६ रोजी झालेल्या बैठकीत प्रमुख कर संकलनाचा आढावा घेण्यात येऊन वाढविलेल्या परंतु वसूल न झालेल्या कराच्या थकीत रकमा लवकरात लवकर वसूल करण्याबाबत कसोशीने प्रयत्न करण्याच्या सूचना संबंधित विभागाना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नंदूरबार जिल्ह्यात स्वाभिमान सबलीकरण योजनेतील
लाभार्थ्यांच्या निधीमध्ये झालेला गैरव्यवहार**

(६) * ५७७८६ श्री.जयप्रकाश मुंदडा (बसमत), अॅड.के.सी.पाडवी (अक्कलकुवा), श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नंदूरबार जिल्ह्यात विशेष केंद्रीय सहाय्य योजनेअंतर्गत राबविलेल्या स्वाभिमान सबलीकरण योजनेत लाभार्थ्यांसाठी विहीरी न खोदताच परस्पर निधी बळकाविण्यात आला असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, नंदूरबार जिल्हा परिषदेच्या कृषी विभागाने सन २०११-१२ मध्ये ४६ लाभार्थ्यांना ७५ लाखांचा निधी मंजूर केला होता त्यापैकी ६२ लाख ५० हजार रुपयांचा निधी प्रत्यक्ष वितरीत करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंदर्भात कृषी विभागाने माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये ही कामे पूर्ण झाल्याचा बनावट अहवालही सादर केला असून या अहवालासोबत लाभार्थ्यांचा १०० रुपयांच्या मुद्रांकावर करारनामा तसेच निधीच्या उपयोगीतेचे प्रमाणपत्र जोडले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याप्रकरणी प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने एकात्मिक आदिवासी प्रकल्पाने घेतलेल्या आक्षेपानुसार शासनाने उक्त प्रकरणाची चौकशी केली आहे काय,
- (५) असल्यास, चौकशीनुसार दोषी असणा-या उपअभियंता व कृषी अधिकारी यांच्यावर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे काय,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

विशेष केंद्रीय सहाय्य योजनेतर्गत सन २०१०-११ करीता ४६ लाभार्थ्यांकरीता रु. ११५.०० लक्ष व सन २०११-१२ करीता २५ लभार्थ्यांकरीता रु.७५.०० लक्ष निधी मंजूर करण्यात आला आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा यांनी सदर अपहाराप्रकरणी मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा नंदूरबार यांचेकडे अहवाल मागविला असता या प्रकरणाची मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा नंदूरबार यांनी प्राथमिक चौकशी केली असता सदर प्रकरणी श्री.एस.आर.पाडवी यांनी कृषी विभागाच्या पदांच्या शिक्क्यांचा गैरवापर करून शासनाची फसवणूक केल्याचे सकृत दर्शनी निर्देशनास आले आहे.

(५) एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा मार्फत श्री.एस.आर.पाडवी यांचे विरुद्ध पदाच्या शिक्क्याचा दुरुपयोग करून दिशाभूल व फसवणूक केल्याबाबत तळोदा पोलीस स्टेशन मध्ये गु.र.नं २०१६/६८ भा.द.वि. कलम ४२०, ४०९, ४६६, ४६७, ४६८, ४७१ प्रमाणे स्टे. डा. ई. नंबर ३४, दि.१३/०६/२०१६ रोजी दिशाभूल व फसवणूकीचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या गुन्ह्याच्या अनुषंगाने

श्री.एस.आर.पाडवी यांना अटक करण्यात आलेली आहे. या अनुषंगाने कृषी विभागाने त्यांच्या दि.२२/०६/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये श्री पाडवी यांना निलंबित केले असून त्यांचे विरुद्ध विभागीय चौकशी चालू केली आहे. तसेच सदर अपहार प्रकरणाशी संबंधित सर्व यंत्रणांची सखोल चौकशी करून अहवाल शासनास सादर करण्याबाबत आदिवासी विकास विभागाच्या दि. ३०/०६/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये जिल्हाधिकारी, नंदूरबार यांना कळविण्यात आले आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जरीपटक्यातील पाटणकर चौक (जि.नागपूर) येथील बालसुधारगृहातून
२१ मुलांनी पलायन केल्याबाबत**

(७) * ५६०७३ श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.विजय औटी (पारनेर) : सन्माननीय महिला व बाल विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जरीपटक्यातील पाटणकर चौक (जि.नागपूर) येथील बालसुधारगृहातून २१ मुलांनी चौकीदाराच्या डोळ्यात मिरची पूड टाकून व त्याला मारहाण करून पलायन केले असल्याचे दिनांक २४ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व पळून गेलेल्या मुलांना पकडण्यात शासनाला यश आले आहे काय,
- (४) नसल्यास, त्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय, हे खरे आहे,

(२) व (३) सदर प्रकरणी विभागीय उपआयुक्त, महिला व बाल विकास अमरावती विभाग, अमरावती यांचेमार्फत चौकशी करण्यात आली असून संबंधित जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी, परिविक्षा अधिकारी, समुपदेशक व कनिष्ठ काळजी वाहक यांना कारणे दाखवा नोटिसा बजावण्यात आलेल्या आहेत.

दि.२४.४.२०१६ रोजी २१ प्रवेशित पळून गेलेल्या घटनेची माहिती पोलीसांना देण्यात आली. त्यानुसार अद्यापपावेतो, १२ प्रवेशितांचा शोध घेऊन त्यांना पुन्हा संस्थेत दाखल करण्यात आले असून उर्वरीत ९ प्रवेशितांचा शोध घेण्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात टर्शरी कॅन्सर केअर सेंटर सुरु करण्याच्या प्रस्तावाबाबत

(८) * ५४५५० श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव), श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर), श्री.सुधाकर भालेराव (उदगीर), श्री.महेश (दादा) लांडगे (भोसरी), श्री.राहूल कुल (दोंड), श्री.शरददादा सोनावणे (जुन्नर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र शासनाच्या सहकार्याने राज्यात ४ ठिकाणी तृतीय संदर्भ सेवा (टर्शरी कॅन्सर केअर सेंटर) अत्याधुनिक कॅन्सर रुग्णालय सुरु केले जाणार आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सादर अत्याधुनिक रुग्णालयांसाठी राज्य शासनाकडून नाशिक, अमरावती, नागपूर व लातूर या चार शहरांचा प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे सादर करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अत्याधुनिक कॅन्सर रुग्णालये तातडीने सुरु होण्यासाठी शासनामार्फत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) व (२) होय.

(३) कर्करोगावर उपचार करणाऱ्या रुग्णालयाचे बळकटीकरण करण्यासाठीच्या केंद्र शासनाच्या योजनेअंतर्गत सन २०१६-१७ करिता राष्ट्रसंत तुकडोजी रिजनल कॅन्सर हॉस्पिटल, नागपूर व विवेकानंद मेडीकल फाऊंडेशन अँड रिसर्च सेंटर, लातूर या दोन रुग्णालयांना टर्शरी कॅन्सर केअर सेंटर्स म्हणून मान्यता देण्याचा प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे सादर करण्यात आला आहे. तसेच विभागीय संदर्भ सेवा रुग्णालय, नाशिक व अमरावती या दोन रुग्णालयांचे प्रस्ताव केंद्र शासनास पाठविण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ब्रम्हपूरी (जि.चंद्रपूर) येथील जलसेतूचे बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत

(९) * ५५४८३ श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोसीखुर्द प्रकल्पांतर्गत येणाऱ्या उजवा कालव्यातील ब्रम्हपूरी (जि.चंद्रपूर) जवळ असलेल्या गराडी नाल्यावरील जलसेतूचे बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे केल्यामुळे जलसेतूची दुरवस्था झाल्याने गेल्या तीन वर्षांपासून सावली आणि मूल तालुक्यातील हजारो शेतकरी सिंचनापासून वंचित असल्याची बाब दिनांक ५ जून २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सिंचाई विभागातील अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने संबंधित कंत्राटदारांनी लाईनिंगचे बांधकाम व इतर बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे केल्यामुळे सदर जलसेतू पहिल्याच पाण्यात उध्वस्त झाला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर नादुरुस्त जलसेतूचे नव्याने पक्के बांधकाम तातडीने करून आसोलामेंढा तलावात पाणी सोडण्यासाठी व शेतकऱ्यांना गोसीखुर्द प्रकल्पाचे पाणी सिंचनाकरीता उपलब्ध करून देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) नाही.

तथापि, सन २०१२ च्या अतिवृष्टीमुळे जलसेतूच्या काही भागास क्षती झालेली होती. तसेच क्षतीग्रस्त भागातील भराव काम पूर्ण करून सन २०१४ मध्ये कालव्याची चाचणी करते वेळी निम्न बाजूकडील माती कामाचे जोडा मधुन piping होऊन पाणी झिरपल्यामुळे जलसेतू पुन्हा क्षतीग्रस्त झाला.

सन २०१५ मध्ये जलसेतूच्या ठिकाणी तात्पुरत्या स्वरूपात स्टील पाईप वापरून उजवा कालवा व आसोलामेंढा तलावात शेतकऱ्यांसाठी पाणी सोडण्यात आले आहे.

(२) नाही.

जलसेतूच्या उध्व व निम्न भागातील कालव्याचे अस्तरीकरणाचे काम अद्याप झालेले नाही. सन २०१४ मध्ये कालव्याची चाचणी करते वेळी निम्न बाजूकडील माती कामाचे जोडा मधुन पाईपिंग होऊन पाणी झिरपल्यामुळे जलसेतू क्षतीग्रस्त झाला.

(३) गोसीखुर्द उजव्या कालव्याच्या सा.क्र. ४५६६० मी. वरील क्षतिग्रस्त जलसेतूचे दुरुस्तीचे कामाच्या निविदेस सक्षम स्तरावर मान्यता देण्यात आली आहे. व कार्यारंभ आदेश देण्याची प्रक्रिया क्षेत्रीय स्तरावर सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आंबेडकर नगर (जि.औरंगाबाद) येथील अंगणवाडीच्या पोषण
आहारामध्ये अळ्या आढळून आल्याबाबत**

(१०) * ५८१५४ श्री.प्रकाश आंबेडकर (राधानगरी) : सन्माननीय महिला व बाल विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद जिल्ह्यातील आंबेडकर नगर, गल्ली नं ११ मधील अंगणवाडीच्या पोहे व हरभऱ्याची उसळ या पोषण आहारामध्ये अळ्या असल्याचे दिनांक ६ मार्च, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास आढळून आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांनी या घटनेची पहाणी केल्यानंतरही पुढे कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीअंती दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे :(१) होय.

दि. ०४/०३/२०१६ रोजी आंबेडकर नगर मधील गल्ली नं ११ मधील अ.क्र.४४ येथील अंगणवाडीमध्ये पुरविण्यात आलेल्या पोह्यामध्ये अळी आढळून आली आहे.

(२) व (३) सदर तक्रार प्राप्त होताच बाल विकास प्रकल्प अधिकारी, औरंगाबाद-३ हे दि.०४/०६/२०१६ रोजी अंगणवाडी क्र.४४ येथे पोहचले. सर्व पालकांशी चर्चा केली व आहारामध्ये आढळून आलेल्या अळीचा व आहाराचा नमुना पंचनामा करून त्याच दिवशी प्रादेशिक सार्वजनिक आरोग्य प्रयोगशाळा, औरंगाबाद येथे तपासणीसाठी पाठविण्यात आला.

(४) प्रादेशिक आरोग्य प्रयोगशाळा, औरंगाबाद यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या अहवालानुसार संबंधित गिरिजा महिला बचत गट यांच्यावर शासन निर्णय दिनांक २४/०८/२००९ नुसार दंडात्मक कारवाई करण्यात आली आहे. तसेच अंगणवाडी सेविका, मदतनीस, मुख्यसेविका यांना कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आली असून अंगणवाडी सेविका व मदतनीस यांची दुसऱ्या अंगणवाडीवर बदली करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कासा (ता.डहाणू, जि.पालघर) वनपरिक्षेत्रांतर्गत असलेल्या वन जमिनीवर
अवैधरित्या बांधकाम करण्यात आल्याबाबत**

(११) * ५९७८० श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.पास्कल धनारे (डहाणू) :

सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डहाणू (जि.पालघर) उप वनसंरक्षक अंतर्गत कासा वनपरिक्षेत्रांतर्गत कासा, चारोटी भागात शासकीय वनजमिनीवर प्रोजेक्ट फॉरेस्ट या नियमाखाली आलेल्या गट क्र. २०, २१, १७, ३१ चे भूखंडावर मोठ्या प्रमाणावर अवैधरित्या बांधकाम करण्यात आल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर बांधकाम वनपरिक्षेत्राधिकारी आणि वन कर्मचाऱ्यांच्या संगनमताने करण्यात आले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने या प्रकरणातील दोषी आढळलेल्या वनाधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) डहाणू वनविभागातील कासा वनपरिक्षेत्रांतर्गत कासा, चारोटी भागातील मौजे कासा खुर्द येथील गट क्रमांक १७, २०, २१, ३१ क्षेत्राचे गटानुसार एकूण क्षेत्र २९.८५ हे. आर असून सदर क्षेत्राचा वैधानिक दर्जा संरक्षित वन असा आहे. तथापि, सदर क्षेत्रावर बांधकाम झाल्याचे माहे मे, २०१६ वा त्या दरम्यान निदर्शनास आलेले नाही.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
 (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
 (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
 (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंब्रा (जि.ठाणे) विभागातील कौसा येथील वन विभागाच्या
जागेमध्ये बंधारा बांधण्याबाबत**

(१२) * ५६२९३ श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे महापालिका क्षेत्रातील मुंब्रा विभागातील पाणीटंचाईची समस्या सोडविण्यासाठी कौसा येथील वन विभागाच्या सर्वे क्र.१ या जागेमध्ये बंधारा बांधण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधींच्या मागणीनुसार जिल्हाधिकारी, ठाणे यांच्या आदेशानुसार दिनांक २१ एप्रिल, २०१६ रोजी वन विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी संबंधितांसमवेत पाहणी केली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यानुसार या परिसरातील तीव्र पाणीटंचाई सोडविण्यासाठी सदरचा बंधारा बांधण्यासंदर्भात आतापर्यंत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) व (२) वन विभागामार्फत मुंब्रा विभागातील कौसा परिसरात असलेल्या वनक्षेत्रात वनबंधारे बांधण्यासाठीच्या कामाच्या प्रस्तावास जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती, ठाणे यांनी दि.०२.०५.२०१६ रोजी प्रशासकीय मंजूरी दिली आहे. सदर वनबंधाऱ्याच्या कामासंदर्भात ई-निविदा प्रगती पथावर आहे. ई-निविदेस मंजूरी मिळण्याच्या प्रक्रियेस काही कालावधी लागणार आहे. तसेच सध्या पावसाळा देखील सुरु आहे. त्यामुळे सदर वन बंधाऱ्याचे काम साधारणपणे ऑक्टोबर-नोव्हेंबर मध्ये सुरु होईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**धर्माबाद (जि.नांदेड) तालुक्यात रोजगार हमी योजनेच्या
कामात झालेला गैरव्यवहार**

(१३) * ५५४०७ श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धर्माबाद (जि.नांदेड) तालुक्यात महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजनेची कामे कागदोपत्री दाखवून रोजगाराच्या यादीत रोजगार सेवकाचे नातेवाईक, कुटुंबिय आदींचा समावेश करून प्रत्येक आठवड्याला बँकेतून पैसे घेण्याचा प्रकार मागील तीन वर्षांपासून सुरु असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०११-१२ मध्ये कुशल-अकुशलची ३९ लाखांची कामे व सन २०१२-१३ मध्ये २८ लाखांची शेततळे, नाला सरळीकरण, वृक्षलागवडीची कामे झाल्याची नोंद आहे परंतु प्रत्यक्षात कोणतेही कामे झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय आढळून आले,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजनेच्या कामात गैरव्यवहार करणाऱ्यांवर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल : (१) नाही.

(२), (३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे घोटवडे (ता.पन्हाळा, जि.कोल्हापूर) येथील पथदिव्यांच्या
एलइडी बल्बच्या खरेदीत झालेला गैरव्यवहार**

(१४) * ५६७६९ श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे घोटवडे (ता.पन्हाळा, जि.कोल्हापूर) येथील पथदिव्यांच्या एलइडी बल्बच्या खरेदीमध्ये गैरव्यवहार झाल्याचे माहे मे, २०१६ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय आढळून आले,
- (३) असल्यास, तदनुसार सदर गैरव्यवहार करणाऱ्या ग्रामपंचायतीतील सरपंच, उपसरपंच तसेच सदस्यांवर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय हे अंशतः खरे आहे.

ग्रामपंचायत घोटवडे येथील पथदिव्यांसाठी एलइडी बल्ब खरेदीमध्ये अनियमितता झालेचे माहे डिसेंबर २०१५ मध्ये निदर्शनास आले आहे.

(२) होय, एलइडी बल्ब खरेदी मध्ये अनियमितता झालेली आहे.

(३) महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम १९५८ चे कलम ३९ (१) अन्वये ग्रामपंचायत कार्यकारिणी यांचेवरील कारवाईचा प्रस्ताव विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे यांचेकडे दि.३०/०६/२०१६ अन्वये सादर केला आहे. तसेच तत्कालीन ग्रामसेवक श्री.दिलीप आनंदा पाटील यांची एक पात्र वेतनवाढ कायमपणे बंद करण्याबाबतचे आदेश दि.०७/०४/२०१६ अन्वये दिलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भोमडी फाटा, मौजे बातवली ते चिपाटा (ता.दापोली, जि.रत्नागिरी)
रस्त्यांची झालेली दुरवस्था**

(१५) * ६१३२७ श्री.संजय कदम (दापोली) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दापोली (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील भोमडी फाटा, मौजे बातवली ते चिपाटा रस्त्यांची दुरवस्था झाली असून गेल्या १० वर्षांत रु.४२.३७ लक्ष इतका निधी खर्च होऊनही रस्ता वाहतुकीस सुस्थितीत नाही, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदरहू रस्ता सुमारे १२.६० कि.मी. चा असून तालुक्याला जोडणारा असल्याने रस्त्याच्या दुरुवस्थेमुळे या परिसरातील नागरिकांची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर रस्ता तातडीने दुरुस्त करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी वारंवार विभागास सूचना देऊन पाठपुरावा केल्यानंतर तात्पुरत्या स्वरूपाची डागडुजी केली जाते परंतु कालांतराने पुन्हा रस्त्याची दुरुवस्था होते, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त रस्त्याचे खडीकरण व डांबरीकरण करण्यासाठी शासनाने निधी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) ते (३) अंशतः खरे आहे तथापि अतिपर्जन्यवृष्टीमुळे तसेच रस्त्यावरील नियमित वाहतूक वर्दळीमुळे पूर्वी कामे केलेल्या रस्त्याचा पृष्ठभाग आता काही प्रमाणात खराब झालेला आहे.

उपलब्ध निधीमधून या रस्त्यावरील वाहतूक सुरळीत सुरु रहाण्याच्या दृष्टीने जास्त खराब झालेल्या लांबीमध्ये लहान स्वरूपाची कामे करण्यात आली आहेत.

(४) संपूर्ण राज्यामध्ये जिल्हा परिषदांच्या अखत्यारितील ग्रामीण मार्ग व इतर जिल्हा मार्ग रस्त्यांची सन २००१-२०२१ रस्ते विकास योजनेनुसार एकूण लांबी २३६८९०.०४ कि.मी. इतकी असून अस्तित्वातील लांबी १९०९५५.२२ कि.मी. इतकी आहे.

सदर रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी शासनाकडे उपलब्ध असलेल्या निधीचे वाटप रस्त्यांच्या लांबीच्या व मानव विकास निर्देशकाच्या प्रमाणात करण्यात येते . त्यानुसार रत्नागिरी जिल्हा परिषदे अंतर्गत ग्रामीण मार्ग व इतर जिल्हा मार्ग रस्त्यांची एकूण लांबी ८०८५.३५ कि.मी. इतकी असून अस्तित्वातील लांबी ६४४१.११ कि.मी इतकी आहे. रस्ते व पूल, दुरुस्ती व परीरक्षण या कार्यक्रमा अंतर्गत सन २०१२-१३ ते २०१५-१६ या आर्थिक वर्षासाठी रत्नागिरी जिल्हा परिषदेस एकूण रु.३३३२.१० लक्ष, तेरावा वित्त आयोगाअंतर्गत सन २०१२-२०१३ ते २०१४-२०१५ अंतर्गत रु.७२८.५१ लक्ष तर पुरहानी कार्यक्रमांतर्गत सन २०१३-१४ मध्ये रत्नागिरी जिल्हा परिषदेस रु.१७००.६३ लक्ष असा एकूण रु.५७६१.२४ लक्ष निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

सन २०१५-१६ मध्ये या रस्त्यावर रस्ते विशेष दुरुस्ती कार्यक्रम गट-ब अंतर्गत ३/३०० ते ६/८०० कि.मी. मध्ये नवीन डांबरीकरणाचे काम मंजूर आहे.

सन २०१६-१७ अंतर्गत जिल्हा वार्षिक योजना आराखडा तयार करण्यात येत असून या आराखड्यामध्ये रस्त्याच्या खराब झालेल्या संपूर्ण लांबीमध्ये दुरुस्तीचे काम प्रस्तावित करण्याचे जिल्हा परिषदेचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुरबाड (जि.ठाणे) तालुक्यातील रास्त भाव दुकानांचे
महिला बचत गट अस्तित्वात नसल्याबाबत**

(१६) * ६०२४८ श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुरबाड (जि.ठाणे) तालुक्यात १९६ रास्त भाव दुकानांपैकी ४८ दुकाने ही महिला बचत गटाकडे असून त्यापैकी अनेक महिला बचत गट अस्तित्वात नसल्याची बाब माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान मुरबाड पंचायत समितीने दिलेल्या माहितीत निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चंद्रपूर जिल्ह्यातील ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्पाच्या बफर क्षेत्रातील
मोहूर्ली कक्ष क्रमांक ८७४ मधील वनाला लागलेली आग**

(१७) * ५५८०३ प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.भास्कर जाधव

(गुहागर), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.सरदार तारासिंह (मुलुंड), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव) :

सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्पाच्या बफर क्षेत्रातील मोहुर्ली कक्ष क्रमांक ८७४ मधील जंगलाला दिनांक २ मे, २०१६ रोजी आग लागून ६ हेक्टर जंगल जळल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू आग नेमकी कशामुळे लागली याची चौकशी करण्यात आली काय, चौकशीत काय आढळून व त्यानुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) तसेच, सतत वनाला लागलेली आग तातडीने विझविण्यासाठी आधुनिक यंत्रसामुग्री खरेदी करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, वणवा विझविण्यासाठी आधुनिक यंत्रसामुग्री खरेदी करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्पाच्या बफर क्षेत्रातील मोहुर्ली कक्ष क्रमांक ८७४ मध्ये दि. ०२.०५.२०१६ रोजी आग लागून १ हेक्टर वनक्षेत्र व लगतचे महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाचे इरई जलाशयाचे बुडीत क्षेत्र ५ हेक्टर असे ६ हेक्टर क्षेत्र जळल्याचे निदर्शनास आले आहे. सदर क्षेत्रात जंगल नसून वाळलेले गवत जळलेले आहे.

(२), (३) व (४) सदर आगीची नोंद आकस्मिक आग म्हणून घेण्यात आलेली आहे.

बफर विभागात आगीवर नियंत्रण ठेवण्याकरीता १५ High power leaf blower खरेदी करण्यात आलेले आहेत. तसेच आगीची माहिती वेळीच मिळण्यासाठी ८७ वनरक्षकांना PDA (Personal Digital Assistant) पुरवठा करण्यात आलेले आहेत. तर Heje कंपनीच्या सॉफ्टवेअरच्या माध्यमातून देखील यावर नियंत्रण ठेवण्यात येते.

(५) सदर आग ही आकस्मिक स्वरूपाची असल्याने कोणावर कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**अवसरी बुद्रुक (ता.आंबेगाव, जि.पुणे) अंधारवस्ती येथील कोल्हापूरी
पध्दतीच्या बंधान्यातून पाण्याची गळती होत असल्याबाबत**

- (१८) * ५८६१३ श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) आंबेगाव (जि.पुणे) तालुक्यातील अवसरी बुद्रुक येथील अंधारवस्ती येथील ओढ्यावर गेल्यावर्षी ५३ लाख रुपये खर्च करून जिल्हा परिषदेने बांधलेल्या कोल्हापूरी बंधान्यामध्ये पाण्याचा साठा होत नसून बंधान्याला गळती लागल्याचे माहे मे, २०१६ अखेर निदर्शनास आले असल्याने या संदर्भात दिनांक २ जून, २०१६ रोजी मा.जलसंधारण मंत्री यांच्याकडे निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त बंधान्याच्या ठेकेदाराने बंधान्याच्या पायामध्ये सिमेंट वापर अत्यंत कमी प्रमाणात केला असल्याने गळतीमुळे बंधान्यात पाणी साठा होत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार शासनाने ठेकेदारविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे : (१) व (२) होय.

मा.लोकप्रतिनिधी यांचे दिनांक ३०/६/२०१६ रोजीचे निवेदन प्राप्त झालेले आहे.

सदर कोल्हापूरी पध्दतीच्या बंधान्यांची प्रशासकीय मान्यता रक्कम रुपये ५३.९२ लक्ष असून माहे सप्टेंबर, २०१५ अखेर काम भौतिक दृष्ट्या पूर्ण झालेले आहे. बंधान्यावर रुपये ३९.०० लक्ष निधी खर्च झालेला आहे.

माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये बंधान्याचे बर्गे बसविले तेव्हां ओढ्यातील पाण्याचा प्रवाह कमी झाल्याने बंधान्यात पाणी साठा झालेला नाही. सदर बंधान्याच्या कामात सिमेंटचा वापर योग्य प्रमाणात केलेला आहे.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यातील मोरबे धरण
प्रकल्पग्रस्तांना सोयीसुविधा देण्याबाबत**

(१९) * ५३६९२ श्री.मनोहर भोईर (उरण) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यातील मोरबे धरण प्रकल्पग्रस्तांना १५ वर्षे उलटूनही त्यांच्या वस्त्यांमध्ये वीज, रस्ते, गावठाण, मैदान व स्मशानभूमी या मूलभूत सुविधा दिलेल्या नाहीत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकल्पग्रस्तांनी त्यांना मूलभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्याकरिता वारंवार आंदोलने व मोर्चे काढले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर मोरबे धरणग्रस्तांना तातडीने मूलभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) खालापूर तालुक्यातील प्रकल्पग्रस्त गावापैकी बहुतेक गावामध्ये आवश्यक मूलभूत सुविधा उपलब्ध आहेत. पिरकटवाडी, वरोसे, बरोसेवाडी, बोरगाव येथे रस्त्याचे काम सुरु असून पिरकटवाडी येथे नळ पाणी पुरवठ्यासाठी देखील तरतूद करण्यात आलेली असून काम प्रगतीत आहे. उक्त वस्त्यामध्ये फिल्टरव्दारे शुध्द पाणी पुरवठा करणेसाठी ग्रामपंचायतीव्दारे तरतूद करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जिंतूर (जि.परभणी) तालुक्यातील पंचायत समितीमध्ये सिंचन
विहिरींच्या कामात झालेला गैरव्यवहार**

(२०) * ५७२८९ श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर) : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जिंतूर (जि.परभणी) तालुक्यातील पंचायत समितीकडे १ हजार ४९५ सिंचन विहिरींचे आदेश असताना तसेच सन २०१५-१६ मध्ये ४३० विहिरींच्या मंजूरीचे आदेश असून मात्र प्रत्यक्षात मंजूरीची ही संख्या दुपटीपेक्षा जास्त आहे त्यांना

परस्पर प्रशासकीय मान्यता देऊन यापासून खऱ्या लाभार्थीना वंचित ठेऊन जुन्या विहिरींना प्रशासकीय मंजूरी देऊन लाखो रुपयांचा अपहार केल्याची बाब दिनांक १६ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय, (२) असल्यास, सर्वाधिक बनावट सिंचन विहिरी जिंतूर तालुक्यात असल्याने याबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत व खऱ्या लाभार्थीना सिंचन विहिरींचा लाभ मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल : (१) हे अंशतः खरे आहे. संबंधित तत्कालीन प्रभारी गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती जिंतूर यांनी सन २०१३-१४ मध्ये ३२३, सन २०१४-१५ मध्ये १६१५ व सन २०१५-१६ मध्ये ५०४ कामांना प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या आहेत. यामध्ये त्यांनी दि.४ जुलै २०१२ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीचा भंग करून नियमबाह्यरित्या नवीन कामांना अधिक प्रमाणात प्रशासकीय मान्यता प्रदान केलेल्या आहेत.

(२) व (३) सदर प्रकरणी शासन निर्णयाची अंमलबजावणी न करता कर्तव्यात कसूर करून प्रशासकीय कामकाजात निष्काळजीपणा केल्यामुळे संबंधित तत्कालीन प्रभारी गटविकास अधिकारी यांना निलंबित करून त्यांच्या विरुद्ध विभागीय चौकशी प्रस्तावित करण्यात आली आहे.

डहाणू (जि.पालघर) तालुक्यात आदिवासींची घरकुले अपूर्णावस्थेत असल्याबाबत

(२१) * ६१५६६ श्री.अमित घोडा (पालघर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डहाणू (जि.पालघर) तालुक्यात सन २०१२ पासून ते सन २०१५ पर्यंत शासनाने एकूण १२,९४४ घरकुले मंजूर केली परंतु पंचायत समितीच्या शाखा अभियंता, ग्रामसेवक, पंचायत समिती यांच्या अयोग्य कारभारामुळे घरकुलांचे मुल्यमापन वेळोवेळी करण्यात आले नसल्यामुळे गत ३ ते ४ वर्षात शेकडो घरकुले अपूर्णावस्थेत आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सन २०१५-१६ मध्ये मंजूर झालेल्या ९८१ घरकुलांना अद्यापही दुस-या हप्त्यांची रक्कम मिळाली नसल्याने दारिद्र्य रेषेखालील आदिवासींनी बांधायला घेतलेली घरकुले अपूर्णावस्थेत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार संबंधित दोषींवर काय कारवाई केली तसेच आदिवासींना घरकुल योजनेचा दुसरा हप्ता देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय.

इहाणू तालुक्यात सन २०१२-१३ ते सन २०१५-१६ पर्यंत १८०२१ घरकुले मंजूर झालेली आहेत. त्यापैकी सन २०१२-१३ मधील ०४ घरकुले, सन २०१३-१४ मधील १५ घरकुले व सन २०१४-१५ मधील १९३ घरकुले, सन २०१५-१६ मधील ९८१ घरकुले असे एकूण ११९३ घरकुले प्रगतीपथावर आहेत.

(२) नाही.

सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात माहे मार्च, २०१६ अखरे घरकुलांना मंजूरी प्राप्त झाली आहे. सद्या लाभार्थ्यांना PFMS प्रणालीद्वारे पहिला हप्ता त्यांच्या वैयक्तिक बँक खात्यात थेट वितरीत करण्यात आला आहे. योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार दुसरा हप्ता वितरीत करण्यासाठी घरकुलांचे काम लिंटल लेवल पर्यंत पूर्ण होणे आवश्यक आहे. लाभार्थ्यांचे बांधकाम लिंटल लेवल पर्यंत पूर्ण न झाल्यामुळे दुसरा हप्ता वितरीत करण्यात आला नाही. लाभार्थ्यांचे लिंटल लेवल पर्यंतचे बांधकाम पूर्ण झाल्यानंतर दुसरा हप्ता वितरीत करण्यात येईल.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मालोंड-मालडी (ता.मालवण, जि.सिंधुदुर्ग) येथील गडनदीवर पाणवठा तिरावर कोल्हापूरी पध्दतीच्या बंधान्याचे काम अपूर्णावस्थेत असल्याबाबत

(२२) * ५७०६३ श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मालोंड-मालडी (ता.मालवण, जि.सिंधुदुर्ग) येथील गडनदीवर पाणवठा तिरावर कोल्हापूरी पध्दतीच्या बंधान्याचे मंजूर झालेले काम जलसंधारण विभागाने अद्याप पूर्ण केलेले नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर बंधाऱ्यांचे काम तात्काळ पूर्ण व्हावे यासाठी स्थानिक आमदार व ग्रामस्थांनी तसेच मा.पालकमंत्र्यांनी लेखी मागणी मा.जलसंपदा व जलसंधारण मंत्री व राज्यमंत्री यांच्याकडे दिनांक ३१ मे, २०१६ रोजी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त मागणीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच सदर बंधारा किती कालावधीत पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे व त्यासाठी किती निधीची तरतूद करण्यात आली आहे,

(४) उक्त मागणीबाबत अद्याप कोणतीही कार्यवाही केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे : (१) हे खरे आहे.

महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळाने सदर कामास दिनांक १२/१२/२०१३ रोजी प्रशासकीय मान्यता दिलेली होती. तथापि, महामंडळाच्या दिनांक २४/९/२०१५ रोजी संपन्न झालेल्या संचालक मंडळाच्या ४९ व्या बैठकीत या योजनेची प्रशासकीय मान्यता रद्द करण्याचा ठराव संमत करण्यात आला. पारित ठरावास अनुसरून उपरोक्त योजनेची प्रशासकीय मान्यता महामंडळाच्या दिनांक १८ मार्च, २०१६ चे निर्णयान्वये रद्द करण्यात आली आहे.

(२) होय.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात डेंग्यू व मलेरियाचे रुग्ण आढळून आल्याबाबत

(२३) * ५४८०६ श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात मागील सहा वर्षात डेंग्यूच्या २६२११ रुग्णांची नोंद झाली असून यातील ४६८ जणांचा मृत्यू झाला आहे. सन २०१४-१५ या दोन वर्षात १०५८४ जणांना डेंग्यूची लागण झाली असून यातील १७७ जणांना जीव गमवावा लागला

सन २०१६ मध्ये राज्यात डेंग्युच्या २०५ नवीन रुग्णांची नोंद झाली असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच इचलकरंजी (जि.कोल्हापूर) येथे दोन महिन्यांपासून सार्वजनिक स्वच्छतेकडे दुर्लक्ष झाल्याने डेंग्युमुळे तिघांचा मृत्यू झाला आहे, तसेच कोल्हापूर शहरातील कसबा बावड्यात आणि सानोळे (गावठाण) व सानोळे खुर्द (ता.वाडा, जि.पालघर) येथेही प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे डेंग्युची साथ पसरली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, डेंग्युच्या वाढत्या प्रसारावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे अंशतः खरे आहे.

राज्यात मागील सहा वर्षात डेंग्युच्या २५९४८ रुग्णांची नोंद झाली असून यातील ४६० जणांचा मृत्यू झाला आहे.

सन २०१४-१५ या दोन वर्षात १३६९२ जणांना डेंग्युची लागण झाली असून यातील १७७ रुग्णांचा मृत्यू झाला आहे.

सन २०१६ मध्ये माहे एप्रिल अखेर ५६४ नवीन रुग्णांची नोंद झाली आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर येथे सुत गिरण्या व कापड तयार करणाऱ्या अनेक कारखान्यांमध्ये परराज्यातून रोजंदारीवर मोठा मजुर वर्ग येतो व तात्पुरत्या स्वरूपात झोपटपट्टीमध्ये राहतो. त्याठिकाणी असलेला अपुरा पाणीपुरवठा व लोकांच्या पाणी साठवून ठेवण्याच्या प्रवृत्तीमुळे मोठ्या प्रमाणावर डासोत्पत्ती होऊन डेंग्यु रुग्ण संख्येत वाढ झाली आहे. येथे आढळलेल्या १०९ डेंग्यु दुषित रुग्णांपैकी २ रुग्णांचा मृत्यू झाला असून १ संशयित डेंग्यु मृत्यू आहे. तसेच कोल्हापूर मनपा कार्यक्षेत्रातील कसबा बावड्यात १७ डेंग्यु दुषित रुग्ण आढळून आले असून मृत्यू निरंक आहे.

पालघर जिल्ह्यातील सोनाळे (गावठाण) व सोनाळे खुर्द (प्राथमिक आरोग्य केंद्र परळी, ता.वाडा) या गावात दिनांक १४ मे, २०१६ च्या सुमारास ताप रुग्ण संख्येत वाढ दिसून आल्याने ताप उद्रेक घोषित केला होता. त्याठिकाणी १ डेंग्युदुषित रुग्ण आढळून आला असून मृत्यू निरंक आहे.

उपरोक्त सर्व ठिकाणी त्वरीत प्रतिबंधात्मक व नियंत्रणात्मक उपाययोजना करण्यात आल्या व येत आहेत. तर सोनाळे (गावठाण) व सोनाळे खुर्द याठिकाणी असलेल्या उद्रेक दि.१ जून, २०१६ रोजीच आटोक्यात आला आहे.

त्यामुळे सर्व ठिकाणचे उद्रेक आटोक्यात आले असून प्रशासनाचे दुर्लक्ष झालेले नाही.

(३) राष्ट्रीय किटकजन्यरोग नियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत डेंग्यू व मलेरिया नियंत्रणाकरीता खालीलप्रमाणे किटकजन्यरोग प्रतिबंधात्मक कार्यवाही नियमित करण्यात येते.

- नियमित ताप रुग्ण सर्वेक्षण
- कंटेनर सर्वेक्षण
- संशयित ताप रुग्णांचे रक्तजल नमुन्यांची एलायझाव्दारे तपासणी
- समुळ उपचार
- नियमित किटकनाशक फवारणी
- अळीनाशक कार्यवाही
- जैविक डास अळी नियंत्रण कार्यवाही
- धूर फवारणी
- आरोग्य शिक्षण

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गंगाखेड (जि.परभणी) येथील रोजगार हमी योजनेच्या
कामांमध्ये झालेला गैरव्यवहार**

(२४) * ५९७१४ श्री.मधुसूदन केंद्रे (गंगाखेड) : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गंगाखेड तालुक्यात रस्त्याच्या दुतर्फा झाडे लावणे या कामाकरीता लागवड अधिकारी सामाजिक वनीकरण व तहसीलदार यांनी महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजना क्र. १, २ अंतर्गत ४४ कामे मंजूर करून केलेल्या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ४४ रस्त्यांच्या दुतर्फा झाडे दिनांक १ ते ७ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास लागवड केल्याचे दर्शवून गैरव्यवहार केल्याची तक्रार स्थानिक

लोकप्रतिनिधी यांनी जिल्हाधिकारी यांच्याकडे करूनसुध्दा दोषींवर कारवाई करण्याबाबत दुर्लक्ष करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुसार उक्त प्रकरणी दोषींवर व दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल : (१) होय.

(२), (३) व (४) या प्रकरणात स्थानिक लोकप्रतिनिधींच्या तक्रारीनुसार तक्रार निवारण प्राधिकारी, परभणी यांच्या मार्फत चौकशी करण्यात आली आहे. या चौकशीत संबंधित तहसिलदार यांनी शासनाच्या दि. ३ ऑगस्ट, २०११ रोजीच्या शासन निर्णयातील सुचनांचे पालन न करता एकाच कामाचे दोन तीन भाग करून अधिकारापेक्षा अधिक रकमेस प्रशासकीय मंजूरी दिल्याचे निदर्शनास आले आहे. सदर दोषी आढळलेल्या तहसिलदार यांना नियमानुसार रु.१,०००/- इतक्या रकमेची दंडात्मक कारवाई करून निलंबित करण्यात आले आहे. तसेच, या प्रकरणी दोन लागवड अधिकारी, सामाजिक वनीकरण विभाग, गंगाखेड हे दोषी आढळून आले आहेत. त्यापैकी एक लागवड अधिकारी यांच्यावर रु.१,०००/- इतक्या रकमेची दंडात्मक कारवाई करून त्यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी प्रस्तावित करण्यात आली आहे. दुसरे लागवड अधिकारी यांच्यावर रु.१,०००/- इतक्या रकमेची दंडात्मक कारवाई करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई शहरात मोठ्या प्रमाणात गर्भपात होत असल्याबाबत

(२५) * ५३९२३ अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईमध्ये विशिष्ट प्रकरणात गर्भपात केलेल्यांची संख्या ३४ हजार ७९० इतकी असून या गर्भपातादरम्यान आठ महिलांचा मृत्यू झाला असून यामध्ये १९ ते २५ वयोगटातील मुलींची संख्या अधिक असल्याचे माहे मे २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुसार मुलगी नको या मानसिकतेमुळे मोठ्या प्रमाणावर गर्भपात करण्यात येत असल्यामुळे अशा स्त्री-भ्रूणहत्या रोखण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस :(१) सन २०१५-१६ मध्ये एकूण गर्भपात केलेल्या महिलांची संख्या ३४,७९० असून या गर्भपातादरम्यान आठ महिलांचा मृत्यू झाला आहे त्यापैकी १९ ते २५ वयोगटातील महिलांची संख्या ५ आहे.

(२) गर्भपात व गर्भपातामुळे झालेल्या मृत्यूंची महानगरपालिकेच्या गुणवत्ता अभिवेचन समिती (QAC) मार्फत दरमहा चौकशी करण्यात येते.

त्यानुसार सन २०१५-१६ मध्ये महापालिकेमार्फत दरमहा चौकशी करण्यात आली आहे.

(३) सन २०१५-१६ मध्ये सदर प्रकरणी करण्यात आलेल्या चौकशीचे निष्कर्ष खालीलप्रमाणे आहेत:-

- गर्भपात केलेल्या महिलांची एकूण संख्या ३४,७९०
- वयोगट १९ ते २४ वर्षांमधील केलेले एकूण गर्भपात ६८२६
- गर्भपात व त्यांच्या गुंतागुंतीमुळे झालेले एकूण मृत्यू ८

स्त्री-भ्रूणहत्या रोखण्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत आहे:-

- सन २००१ पासून गर्भधारणापूर्व व प्रसवपूर्व निदानतंत्र कायद्याची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे.
- सर्व पीसीपीएनडीटी केंद्रांना भेटी देऊन तेथील कामाची पाहणी करण्यासाठी पीसीपीएनडीटी सेलची स्थापना करण्यात आली आहे. सदर सेलमार्फत अचानक भेटी देण्यात येतात.
- गुणवत्ता अभिवेचन समिती (QAC) व वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी / पीसीपीएनडीटी सेलद्वारे संबंधित सोनोग्राफी / गर्भपात केंद्रांना वारंवार

भेट देऊन गर्भधारणा गर्भलिंग निदान कायदा तसेच वैद्यकीय गर्भधारणा कायदा यांचे काटेकोरपणे पालन केले जाते.

- गर्भधारणा गर्भलिंग निदान कायदा अंतर्गत ३० न्यायालयीन दावे दाखल करण्यात आले आहेत.
- बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या एफ / दक्षिण, एम / पश्चिम, के / पूर्व या तीन विभागातील अर्श (ARSH) केंद्रातर्फे तसेच आरोग्य केंद्रांतर्फे पौगंडावस्थेतील मुलींना आरोग्य शिक्षण तसेच लैंगिक शिक्षणाचे प्रशिक्षण देण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई-गोवा महामार्गाच्या परिसरात अद्ययावत
सुपर स्पेशलिटी रुग्णालय उभारण्याबाबत**

(२६) * ५३७२४ श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.राज पुरोहित (कुलाबा), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-गोवा महामार्गावर गेल्या पाच वर्षात तीन हजारांहून अधिक अपघात झाले असून ७०० जणांचा अपघातात मृत्यू झाला आहे व दोन हजार प्रवासी गंभीर जखमी झाले असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या महामार्गावर वारंवार अपघात होत असतानाही येथे कोणतेही सुपर स्पेशलिटी रुग्णालय उपलब्ध नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, महामार्गावरील अपघाताच्या ठिकाणच्या परिसरात अद्ययावत सुपर स्पेशलिटी रुग्णालय उभारण्यास मान्यता द्यावी, या संदर्भात लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री महोदयांना दिनांक ०६ जून, २०१६ रोजी निवेदन दिले, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरहू निवेदनानुसार शासनातर्फे कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(५) अद्याप शासनाने कार्यवाही केली नसल्यास, त्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे खरे आहे

(२) सदर महामार्गावर सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल नाही ही बाब खरी आहे.

तथापि सदर राष्ट्रीय मार्गावर पनवेल, पोलादपूर, महाड चौक येथे ग्रामीण रुग्णालय अस्तित्वात आहेत. तसेच माणगाव, पेण, रोहा या ठिकाणी उपजिल्हा रुग्णालय कार्यान्वित आहेत. तसेच अलिबाग येथे जिल्हा रुग्णालय कार्यान्वित आहे.

मुंबई-गोवा महामार्गावरील रत्नागिरी जिल्ह्यात कळंबणी, कामथे, संगमेश्वर, कणकवली, सावंतवाडी येथे उपजिल्हा रुग्णालय कार्यान्वित आहेत. तसेच रत्नागिरी येथे जिल्हा रुग्णालय कार्यरत आहे.

सन २००१ च्या लोकसंख्येवर आधारित राज्यात आरोग्य संस्था स्थापनेचा बृहत आराखडा मंजूर करण्यात आला आहे. त्यानुसार राज्यात राष्ट्रीय महामार्ग व राज्य महामार्गावर नवीन ३९ ट्रामा केअर युनिटला मंजूरी देण्यात आली आहे. रायगड जिल्ह्यात महाड येथे रत्नागिरी जिल्ह्यात कळंबणी, कामथे, संगमेश्वर कणकवली सावंतवाडी, तरळा व रत्नागिरी येथे ट्रामा केअर युनिटला मंजूरी देण्यात आली आहे.

कळंबणी, कामथे, संगमेश्वर व रत्नागिरी येथील युनिट सुरु झाले असून, कणकवली व सावंतवाडी युनिटचे बांधकाम सुरु आहे.

(३) हे खरे आहे

(४) व (५) सदर निवेदनातील मागणी तपासून त्यानुषंगाने पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

खेड (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील खोपी-पिंपळवाडी धरणातील

पाणी शेतकऱ्यांना शेतीसाठी देण्याबाबत

(२७) * ५४२३९ श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सदानंद चव्हाण (चिपळूण) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) खेड (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील डुबी नदीवरील खोपी-पिंपळवाडी धरणाचे सन १९८३ मध्ये झालेले काम गेल्या ३३ वर्षांमध्ये ७६ कोटी रुपये खर्च होऊन देखील अद्याप डाव्या व उजव्या कालव्याचे काम अपूर्ण आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सन २०१० मध्ये धरणाचे काम पूर्ण होऊन पाणी सोडण्यात आले त्यावेळी धरणाला गळती लागली, मार्गदर्शक भिंत कोसळली व धरणाखालून झरे वाहू लागले यामुळे या धरणाचे काम निकृष्ट असून शासकीय निधीचा मोठा गैरव्यवहार झाल्याचे दिसून येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, मागील ३३ वर्षांत ७६ कोटी रुपये खर्च होऊनही अद्याप जमिन ओलिताखाली आली नाहीच मात्र जे काम पूर्ण झाले आहे त्या धरणाच्या कालव्यांना गळती लागल्याने साठलेल्या पाण्याचा उपयोग कोणत्याही कामासाठी होत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदरहू धरणाच्या निकृष्ट दर्जाच्या कामाबाबत तसेच गैरव्यवहार झाल्याप्रकरणी सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार दोषींवर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) तसेच, दुरुस्तीसाठी व राहिलेल्या कामांसाठी योग्य त्या निधीची तरतूद करून उक्त धरणाचे काम त्वरीत पूर्ण करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) अंशतः खरे आहे

डावा कालवा ९ कि.मी. व वितरिका ११ कि.मी. आहे. उजवा कालवा व त्यावरील वितरिकेचे काम पूर्ण आहे. डावा कालवा पूर्ण आहे. तथापि, डाव्या वितरिकेचे काम प्रगतीत आहे.

(२) नाही. धरणाच्या मातीकामामधून गळती नाही. त्यामुळे धरणास कोणताही धोका नाही. धरणाचे काम निकृष्ट नाही, तसेच निधीचा गैरव्यवहार झालेला नाही.

(३), (४) व (५) सदर कालवा हा उंच सखल भागातून जात असल्याने तसेच सच्छिद्र भूस्तरातून गळती असल्याने कालवा पाझरत आहे. कालव्याला अतिपाझर असलेल्या ठिकाणी कालवा अस्तरीकरण करणे तसेच कालव्यावरील उर्वरित बांधकामे निधीच्या उपलब्धतेप्रमाणे पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्याच्या आरोग्य संचालनालयाला अवयवदानाच्या चळवळीसाठी
दिला जाणारा निधी केंद्र शासनाने रोखून ठेवल्याबाबत

(२८) * ५३९०० श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.विलासराव जगताप (जत), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.चंद्रकांत सोनावणे (चोपडा), श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याच्या आरोग्य संचालनालयाने सुमारे ४३ कोटी रुपयांचा हिशोब केंद्र शासनाला सादर केलेला नसल्याने अवयवदानाच्या चळवळीसाठी दिला जाणारा पाच कोटी रुपयांचा निधी केंद्र शासनाने रोखून ठेवल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, केंद्र शासनाकडून राज्यातील ३२ नर्सिंग कॉलेजसाठी सन २०१३ मध्ये सुमारे ४३ कोटी रुपयांचा निधी दिला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नर्सिंग कॉलेजचे काम बघणाऱ्या एका सहाय्यक संचालकाने सदरच्या रकमेचा हिशोब अद्यापपर्यंत न देण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, केंद्र शासनाला कधीपर्यंत हिशोब दिला जाणार आहे व अवयवदान चळवळीचे ५ कोटी रुपये परत आणण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) अंशतः खरे आहे.

केंद्र शासनाने राष्ट्रीय अवयव प्रत्यारोपण कायद्यांतर्गत महाराष्ट्रासाठी एकुण रु. ७८.२० लक्ष इतका निधी मंजूर केला आहे. (ROTO करिता रु.६३.२० लक्ष, प्रशिक्षण- रु.५.०० लक्ष, जाहिरात व प्रसिध्दी रु.१०.०० लक्ष)

(२) अंशतः खरे आहे.

सन २०१२-१३ या वर्षात नर्सिंग कॉलेजसाठी केंद्र शासनाकडून प्राप्त रु.४२.५० कोटी निधी प्राप्त झालेला आहे.

(३) व (४) उपरोक्त प्राप्त निधीपैकी रु.२७.०१ कोटी रक्कमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्र संचालक, आरोग्य सेवा यांनी सादर केलेले असून रु.१५ कोटीचे अनुदान अखर्चीत राहिल्याने त्या रकमेची उपयोगिता प्रमाणपत्रे सादर करता आलेली नाहीत. तथापि दिनांक २२.०६.२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये केंद्र शासनास अवयवदान चळवळीचा रु.६३.२० लक्ष निधी वितरीत करण्याबाबत विनंती करण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात कुपोषणामुळे बालकांचे झालेले मृत्यू

(२९) * ५३९६३ श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.राहुल मोटे (परांडा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), अॅड.के.सी.पाडवी (अक्कलकुवा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.अमित घोडा (पालघर), श्री.विजय औटी (पारनेर), श्री.योगेश (बापू) घोलप (देवळाली), श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर), श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात बालमृत्यूचे प्रमाण कमी झालेले नसून, गेल्या वर्षभरात धारणी, चिखलदरा आणि नंदुरबार या तीन आदिवासी तालुक्यांमध्ये ३१२ बालमृत्यूंची नोंद झाली असून, पालघर जिल्हयातील जव्हार, मोखाडा, विक्रमगड या तालुक्यात माहे एप्रिल ते नोव्हेंबर, २०१५ अखेर पर्यंत एकूण ४६७ बालकांचा मृत्यू झाल्याची माहिती माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

- (२) तसेच वसई पंचायत समितीच्या बालविकास प्रकल्प विभागामार्फत करण्यात आलेल्या सर्वेक्षणातून तब्बल ५२ कुपोषित मुले आढळून आली असून यामध्ये ४४ मध्यम आणि ८ अतितीव्र कुपोषित बालकांचा समावेश असल्याचे तसेच नाशिक जिल्ह्यात १८६ व रायगड जिल्ह्यात १५० बालके कुपोषित आढळल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कुपोषण व बालमृत्यूचे आकडे प्रत्यक्षात हजारांच्या घरात जात असताना ते शुन्य असल्याचे दर्शवून शासन जनतेची दिशाभूल करीत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (५) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने राज्यात वाढत असलेल्या बालमृत्यूच्या प्रमाणाला व कुपोषणाला आळा घालण्यासाठी शासनाकडून कोणती प्रभावी उपाययोजना राबविण्यात येणार आहे ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे अंशतः खरे आहे.

माहे एप्रिल, २०१५ ते नोव्हेंबर, २०१५ या कालावधीत ० ते ६ वर्षे वयोगटातील बालमृत्यु बाबतची माहिती खालील प्रमाणे आहे.

ठिकाण	संख्या
धारणी, चिखलदरा (मेळघाट) जि.अमरावती	२०२
नंदूरबार, ता.जि.नंदूरबार	८६
जव्हार, जि.पालघर	३३
मोखाडा, जि.पालघर	२३
विक्रमगड, जि.पालघर	३४
एकूण	३७८

(२) हे अंशतः खरे आहे.

१) वसई पंचायत समितीच्या बालविकास प्रकल्प विभागामार्फत करण्यात आलेल्या सर्वेक्षणातून माहे मे, २०१६ अखरे ३८,१३५ मुलांपैकी ४२९१ बालके कमी वजनाची, ३६५१ बालके मध्यम कमी वजनाची आणि ६४० बालके तीव्रकमी वजनाची असल्याचे आढळून आले.

२) नाशिक जिल्ह्यात माहे मे, २०१६ अखेर केलेल्या सर्वेक्षणानुसार ३६४४८५ बालकांपैकी ३२०६४५ बालके सर्वसाधारण, २५८४० बालके कमी वजनाची व ५८५८ बालके तीव्रकमी वजनाची असल्याचे आढळून आले. नाशिक जिल्ह्यात प्रत्यक्षात MAM (Medium Acute Malnutrition) ची बालके ७५७ व SAM (Severe Acute Malnutrition) ची बालके २०२ एवढी आहेत.

३) रायगड जिल्ह्यात माहे मे, २०१६ च्या मासिक प्रगती अहवालानुसार सर्वेक्षित एकूण १६०३६८ बालकांपैकी १४३७२० बालके सर्वसाधारण, ६७९६ बालके कमी वजनाची व १०८९ बालके तीव्रकमी वजनाची असल्याचे आढळून आले. तसेच MAM ची बालके ७१९ व SAM ची बालके १७७ एवढी आहेत.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) बालमृत्यू कमी करण्यासाठी आजारी नवजात बालकांच्या उपचारासाठी विशेष नवजात शिशु काळजी कक्ष, बाल उपचार केंद्र, पोषण पुनर्वसन केंद्र, लसीकरण, जंतनाशक गोळ्या व जिवनसत्व-अ मोहिम, राष्ट्रीय बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम, अर्भक मृत्यू व बाल मृत्यू अन्वेषण, संस्थात्मक प्रसूती वाढविणे, मानव विकास कार्यक्रमांतर्गत शिबिरे आयोजित करून बालरोग तज्ञांमार्फत तपासणी करणे तसेच आदिवासी भागातील नवजात बालकांसाठी आशा स्वयंसेविकेमार्फत घर भेटी देऊन एक वर्षापर्यंत पाठपुरावा करण्यात येतो.

कुपोषणाला आळा घालण्यासाठी एकात्मिक बालविकास सेवा योजनेंतर्गत असलेल्या अंगणवाडीतील ६ महिने ते ३ वर्षे वयोगटातील लाभार्थी, गर्भवती स्तनदा माता, तीव्रकमी वजनाची मुले यांना THR व ३ वर्षे ते ६ वर्षे वयोगटातील लाभार्थ्यांना स्थानिक महिला मंडळे व बचत गट यांच्यामार्फत गरम ताज्या आहाराचा पुरवठा करण्यात येतो. सर्वसाधारण श्रेणीतील बालकांना रु. ५/- प्रत्येकी एवढ्या किंमतीचा ५०० उष्मांक असलेला आणि १२ ते १५ ग्रॅम प्रथिने असलेला आहार देण्यात येतो. तसेच अतितीव्र कमी वजनाच्या बालकांना दररोज रु. ७/- प्रत्येकी एवढ्या किंमतीचा ८०० उष्मांक आणि २० ते २५ ग्रॅम प्रथिने असलेला आहार देण्यात येतो. तसेच कुपोषणाला आळा घालण्यासाठी नियमित पोषण आहारा शिवाय अतिरिक्त पौष्टिक आहार व शक्तिवर्धक टॉनिक इत्यादी पुरविण्यात येतात.

राज्यातील आदिवासी व दुर्गम भागासह ग्रामीण भागातील अस्थायी
डॉक्टरांना शासकीय सेवेत नियमित करण्याबाबत

(३०) * ५५३७२ श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.महेश चौघुले (भिवंडी पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील आदिवासी व दुर्गम भागासह ग्रामीण भागातील नागरिकांच्या आरोग्याची काळजी घेण्यासाठी आरोग्य केंद्रामध्ये शासनाने बीएएमएस डॉक्टरांची सन २००४ मध्ये नियुक्ती केली पण तेव्हापासून त्यांची नियुक्ती ही अकरा महिन्यांच्या करारावर कंत्राटी स्वरूपाची असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू डॉक्टरांना कायमस्वरूपी नियुक्ती देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) होय.

(२) व (३) सन २००६ ते सन २०११ या कालावधीत वरीलप्रमाणे नियुक्ती दिलेल्या ७९१ अस्थायी वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना शासन सेवेत समावेशन करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

औंध जिल्हा रुग्णालयात निविदा न काढता औषधे, साहित्य
सामग्री व खाद्योपयोगी वस्तुंची केलेली खरेदी

(३१) * ५३९२७ श्रीमती मेधा कुलकर्णी (कोथरुड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औंध जिल्हा रुग्णालयात निविदा न काढता औषधे, साहित्य व धान्याची खरेदी करण्यात आल्याचे सन २०१६ च्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय

- (२) तसेच जिल्हा चिकित्सक भांडार प्रमुख व अधिकारी कर्मचाऱ्यांनी संगनमताने स्थानिक पुरवठादार यांच्याकडून औषधांची खरेदी केल्याचे लेखा परीक्षणाच्या अहवालात निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, आहारासाठी साहित्य खरेदीत शासनाने ठरवून दिलेल्या अटी व शर्तीचे उल्लंघन केल्याचे ही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, नियमाचे उल्लंघन करणाऱ्या दोषी अधिकारी व कर्मचाऱ्यावर शासनाकडून काय कारवाई करण्यात येत आहे व केली आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१), (२) व (३) सहसंचालक आरोग्य सेवा (अर्थ व प्रशासन), पुणे यांनी औंध येथील जिल्हा रुग्णालयाचे सन २०१४-१५ व सन २०१५-१६ या वर्षांचे नियमित लेखापरिक्षण दिनांक ०९.०५.२०१६ ते १४.०५.२०१६ या कालावधीत केले असून या लेखापरिक्षण अहवालात औषधे/साहित्य सामग्री खरेदी तसेच खादयोपयोगी वस्तुंची खरेदी शासन नियमानुसार केली नसल्याबाबत लेखा आक्षेप नोंदविण्यात आले आहेत.

(४) लेखा परिक्षणात नमूद अनियमिततेस जबाबदार असलेल्या संबंधित कर्मचारी व अधिकारी यांचेवर जबाबदारी निश्चित करून त्यांचेविरुद्ध शिस्तभंगाची कार्यवाही करण्याबाबत सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन), पुणे यांनी दिनांक २९.०६.२०१६ च्या पत्रान्वये उपसंचालक, आरोग्य सेवा, पुणे मंडळ, पुणे यांना निर्देश दिले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोकणातील लघुसिंचन प्रकल्पांना निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३२) * ५४३५० श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोकणात १५० इंच पाऊस पडत असल्याने सदरहू पाणी अडवून राज्याच्या जलसंधारण विभागाने नदीच्या उगमस्थानी अंदाजे १५ ते २० कोटी रुपयांचे धरण बांधून महत्वकांक्षी योजना राबविलेली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर योजनेतर्गत सन २०१४ मध्ये ४८ लघुसिंचनाच्या कामांना मंजूरी देवून निविदा प्रक्रिया सुरू केली होती, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदरहू ४८ लघुसिंचन प्रकल्प मार्गी लावण्याच्या दृष्टीने कोणतीही उपाययोजना केलेली नाही तसेच या प्रकल्पाच्या पूर्णत्वासाठी निधीची तरतूद सन २०१६-२०१७ च्या अर्थसंकल्पात केलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदरहू ४८ लघुसिंचन प्रकल्पाची कामे विनाविलंब लवकरात लवकर पूर्ण होण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२) होय.

महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळामार्फत सन २०११-१२ ते सन २०१४-१५ मध्ये एकूण ४८ लघु सिंचनाच्या कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली व या ४८ योजनांची निविदा प्रक्रिया सन २०१४ -१५ मध्ये सुरु करण्यात आली होती.

(३) ४८ योजनांपैकी १९ योजनांना पाणी उपलब्धता प्रमाणपत्र प्राप्त न झाल्याने या योजनांची प्रशासकीय मान्यता महामंडळाचे दिनांक १४/१०/२०१४ चे पत्रान्वये रद्द करण्यात आली आहे. महामंडळाच्या दिनांक २४/९/२०१५ रोजी झालेल्या ४९ व्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत उर्वरित २९ योजनांची प्रशासकीय मान्यता रद्द करण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे. यास्तव महामंडळाच्या सन २०१६-१७ च्या अर्थसंकल्पात निधीची तरतूद करण्यात आलेली नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जिल्हा नियोजन मंडळाकडून मिळालेल्या निधीमध्ये औरंगाबाद
जिल्हा परिषद कार्यालयाने केलेला गैरव्यवहार**

(३३) * ६१२८४ श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जिल्हा परिषद औरंगाबाद कार्यालयाने सन २०१२-१३ व सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षामध्ये जिल्हा नियोजन मंडळाकडून प्राथमिक शाळांच्या खोल्याच्या बांधकामासाठी मिळालेल्या निधीमध्ये कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार केला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) तसेच तत्कालीन जिल्हाधिकाऱ्यांनी प्राथमिक शाळाच्या खोल्याच्या बांधकामाच्या प्रशासकीय मान्यता फेटाळल्यानंतरही अधिकाऱ्यांनी ठेकेदारांशी संगनमत करून ३२ कामांची रक्कम ठेकेदारांना अदा केली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार संबंधित ठेकेदार व अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे नाही. तथापि, शिक्षण विभागामार्फत नियोजन करतांना दीड पटीपेक्षा अधिक प्रशासकीय मान्यता देण्यात आल्याने बांधकामाच्या दायीत्वात वाढ झाल्याची बाब निदर्शनास आली.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

- माहे ऑक्टोबर, २०१३ मध्ये अतिरिक्त दायीत्वाची बाब समोर आल्यानंतर जिल्हा परिषद (शिक्षण विभाग) यांनी त्यांच्या एकूण ३२ कामांच्या रु.११७.३५ लक्ष इतक्या रक्कमेची प्रशासकीय मान्यता रद्द करण्यात आली होती.
- तथापि, प्रशासकीय मान्यता रद्द होण्यापूर्वी बांधकाम विभाग जिल्हा परिषद यांच्याकडून कार्यारंभ आदेश देण्यात आले होते. कामाच्या अनुषंगाने संबंधित ठेकेदारांना रु.८५ लक्ष अदा करण्यात आले. त्यामुळे प्रशासकीय मान्यतेचा फेर आढावा घेऊन प्रगतीपथावर असलेल्या ३२ कामांना रु.११७.३५ लक्ष इतक्या रक्कमेची प्रशासकीय मान्यता कायम ठेवण्यात आली आहे.

(३) नाही, वरीलप्रमाणे ३२ कामे पुर्ण झाल्यानंतर मोजमाप पुस्तीकेत नोंदणी घेऊन त्याप्रमाणे देयके अदा करण्यात आली आहेत.

(४) अतिरिक्त दायीत्व निर्माण करणारे संबंधित वरिष्ठ सहायक यांना निलंबित करण्यात आले आहे. तसेच संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्या १ वार्षिक वेतनवाढ १ वर्षासाठी रोखून ठेवण्याची कार्यवाही करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पाटण (जि.सातारा) तालुक्यातील गांवाना पूर संरक्षण योजनेतर्गत
संरक्षक भिंत उभारणीस निधी देण्याबाबत**

(३४) * ५४१५२ श्री.शंभूराज देसाई (पाटण) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे नेरळे, सांगवड, साजुर, पश्चिम सुपने (थोरात मळा) व केसे (ता.पाटण, जि.सातारा) ही गावे कोयना नदी काठी वसली असून पावसाळ्यात कोयना नदीस येणा-या पुरामुळे या गांवाना पुराचा धोका निर्माण होत असल्याने या गावांना संरक्षण देणेकरीता संरक्षक भिंत बांधण्यासाठी शासनाने या गावांना योजनेतर्गत शासनाने निधी द्यावा अशी या गावातील ग्रामस्थांनी व लोकप्रतिनिधींनी मा.जलसंपदा मंत्री यांचेकडे दिनांक १५ जून, २०१५ व दिनांक ०७ जून, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास लेखी पत्राद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, लोकप्रतिनिधींच्या दिनांक १५ जून, २०१५ रोजीच्या पत्रावर मा.जलसंपदा मंत्री यांनी कृष्णा खोरे विकास महामंडळाचे कार्यकारी संचालक यांना पूर संरक्षण योजनेतर्गत कामांना निधी उपलब्ध करून देणेबाबत निर्देश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात मा.जलसंपदा मंत्री यांचे निर्देशानुसार कृष्णा खोरे विकास महामंडळातर्गत येणाऱ्या विभागातील सांगली पाटबंधारे विभागाचे कार्यकारी अभियंता यांना घेऊन या संदर्भातील प्रस्ताव तात्काळ सादर करण्यासंदर्भात सूचित करूनही सांगली पाटबंधारे विभागाचे कार्यकारी अभियंता यांनी जाणिवपूर्वक हे प्रस्ताव मान्यतेकरीता सादर केले नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरचे पूराच्या कक्षेत येणा-या वरील गावांचे प्रस्ताव तात्काळ मागवून घेऊन पूर संरक्षण योजनेतर्गत मौजे नेरळे, सांगवड, साजुर, पश्चिम सुपने (थोरात मळा) व केसे या गावांना निधी देणेबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली आहे व जाणीव पूर्वक या गावांचे प्रस्ताव मान्यतेकरीता सादर न करणाऱ्या सांगली पाटबंधारे विभागाचे कार्यकारी अभियंता यांच्यावर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) होय.

(२) होय.

(३) व (४) मौजे नेरळे, सांगवड, साजुर, पश्चिम सुपने (थोरात मळा) व केसे (ता.पाटण, जि.सातारा) या ५ गावांच्या संदर्भात गत दहा वर्षातील पूरामुळे झालेल्या वित्त हानीची आकडेवारी महसूल खात्याकडून प्राप्त करून घेऊन तसेच संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून १० टक्के लोकवर्गणी व परिरक्षणाच्या हमीबाबतची आवश्यक ती कागदपत्रे प्राप्त करून घेऊन सविस्तर अंदाजपत्रकासह प्रशासकिय मान्यता प्रस्ताव तयार करण्याची कार्यवाही क्षेत्रिय स्तरावर सुरु आहे. सदर कामांच्या आवश्यकतेची बाब प्रचलित शासन नियमानुसार पडताळून त्यास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करून व निधी पुरवठा करून ही कामे हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रायगड जिल्ह्यातील जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत
असलेली काम पूर्ण करण्याबाबत**

(३५) * ५४८४८ श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.शामराव उर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.धैर्यशील पाटील (पेण) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्ह्यात सन २०१५-१६ करीता एकूण ४५ गावांमध्ये जलयुक्त शिवार योजनेंतर्गत माहे मार्च, २०१६ अखेर १ हजार ४४ कामे पूर्ण करणेचे उद्दीष्ट होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रायगड जिल्ह्यात जलशिवार योजनेंतर्गत माहे मार्च, २०१६ अखेरपर्यंत किती कामे पूर्ण झाली असून उर्वरित अपूर्ण कामे किती कालावधीत पूर्ण करण्यात येणार आहेत,

(३) असल्यास, उद्दीष्टानुसार कामे पूर्ण झाली नसल्यास एकूण मंजूर निधीपैकी किती निधी माहे मार्च, २०१६ अखेरपर्यंत अखर्चीत राहिला असून त्याबाबतची कारणे काय आहेत,

- (४) असल्यास, निधी खर्च न झाल्याबद्दल शासनाने संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) माहे मार्च, २०१६ अखेर ७२९ कामे पूर्ण झाली आहेत. माहे जून २०१६ अखेर ९१३ कामे पूर्ण झाली असून ३१ कामे प्रगतीपथावर आहेत.

(३) मार्च अखेर रु. ५१३.३३ लक्ष निधी अखर्चित राहिली असून तो जिल्हा परिषदेकडे वर्ग करण्यात आला आहे. उपरोक्त कामांना प्रशासकीय मान्यता मिळाल्यानंतर ई-निविदा प्रक्रिया राबविणे, निविदेस प्रतिसाद न मिळणे, ठेकेदारांनी कामे वेळेवर सुरु व पूर्ण न करणे या कारणांमुळे निधी अखर्चित राहिली.

(४) शासन आदेश दि.३१ मार्च, २०१६ अन्वये सदरील निधी माहे जून, २०१६ खर्च करण्याच्या सूचना दिलेल्या होत्या. त्यानुसार मार्च अखेर प्रगतीत असलेल्या व निविदा प्रक्रियेतील कामांवर रु. ४७७.३३ लक्ष निधी खर्च करण्यात आला आहे. जून २०१६ अखेर रु. ३५.९७ लक्ष निधी शिल्लक आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कर्जत (जि.रायगड) तालुक्यातील नियोजित कोंढाणे धरण
प्रकल्पाचे काम बंद असल्याबाबत**

(३६) * ५३७१४ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कर्जत (जि.रायगड) तालुक्यातील नियोजित कोंढाणे धरण प्रकल्पाचे काम काही कारणास्तव गेल्या ३ ते ४ वर्षांपासून बंद असल्याचे माहे जून २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कल्याण - डोंबिवली महानगरपालिका, कुळगाव - बदलापूर नगरपालिका, प्रस्तावित पनवेल महानगरपालिका व सिडको अधिगृहित क्षेत्राची

भविष्यातील पाण्याची गरज पाहता प्रलंबित धरण प्रकल्पाचे काम पूर्ण होण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) होय.

(२) कोंढाणे प्रकल्पाचे प्रकल्प अहवालात कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका, कुळगाव-बदलापूर नगरपालिका, प्रस्तावित पनवेल महानगरपालिका व सिडको करीता पाणीपुरवठा करण्याचे प्रस्तावित नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्हयातील अनेक शाळांसाठी शालेय पोषण आहार निधी असतानाही देयक मंजूर करण्यासाठी विलंब होत असल्याबाबत

(३७) * ५३८१४ अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम), श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्हयातील अनेक शाळांतील विद्यार्थ्यांना शालेय पोषण आहार मिळावा याकरिता निधी उपलब्ध करून देण्यात येतो, परंतु निधी असतानाही संबंधित यंत्रणेकडून देयक मंजूरीसाठी शाळांकडून कमिशन मागितले जात असल्याची बाब दिनांक ३ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शाळांचे देयक मंजूर करण्यासाठी जाणीवपूर्वक विलंब करणा-या ठाणे जिल्हा परिषदेच्या वित्त व लेखा अधिका-यांची चौकशी करून त्यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी शिक्षक व लोकप्रतिनिधी यांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर मागणीनुसार चौकशी करण्यात आली आहे काय व त्यात काय आढळून आले,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार शासनाने दोषींवर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विदर्भात नेमणूक करण्यात आलेल्या ४०८ एमबीबीएस डॉक्टरांपैकी
१०१ डॉक्टरांनी रुजू होण्यास नकार दिल्याबाबत**

(३८) * ५६०१५ अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासकीय रुग्णालयांपेक्षा खाजगी रुग्णालयांकडे डॉक्टरांचा कल वाढला असून गेल्या वर्षभरात विदर्भात नेमणूक करण्यात आलेल्या ४०८ एमबीबीएस डॉक्टरांपैकी १०१ डॉक्टरांनी नेमणुकीचे पत्र मिळूनही रुजू होण्यास नकार दिल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामुळे राज्यातील सार्वजनिक आरोग्यसेवा अडचणीत येणार असून, याबाबत शासन कोणती उपाययोजना करणार आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) होय.

(२) सन २०१५ मध्ये नामनिर्देशनाने नियुक्ती दिलेल्या एकुण १३४९ उमेदवारांपैकी १११४ वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी नियुक्ती स्विकारलेली आहे. शासनाने आत्महत्याग्रस्त जिल्हे म्हणून जाहिर केलेल्या १४ जिल्ह्यांमध्ये वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची रिक्त पदे मुलाखतीद्वारे भरण्याबाबतची कार्यवाही चालू आहे. तसेच संपूर्ण राज्यातील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची रिक्त पदेही मुलाखतीद्वारे भरण्याबाबतची प्रक्रिया करण्यात येत आहे. सद्यस्थितीत रिक्त पदांवर नियमित वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची नियुक्ती होईपर्यंत कार्यरत असलेल्या अस्थायी वैद्यकीय

अधिकाऱ्यांच्या नेमणूकांना मुदतवाढ देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासन स्तरावर विचाराधीन आहे. त्यामुळे राज्यातील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पदे रिक्त राहिल्यामुळे सार्वजनिक आरोग्य सेवा कोणत्याही परिस्थितीत अडचणीत येणार नाही याबाबत खबरदारी घेण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बीड जिल्ह्यातील रोजगार हमी योजनेच्या कामातील
गैरव्यवहाराच्या विभागीय चौकशीबाबत**

(३९) * ५४३६९ श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.सरदार तारासिंह (मुलुंड) : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड जिल्ह्यातील अंबाजोगाई तालुक्यातील रोजगार हमी योजनेच्या ३७६ कामांमध्ये ५८ कोटी रुपयांच्या गैरव्यवहार प्रकरणी विभागीय चौकशी करण्याचे आदेश विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांनी दिनांक २४ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास दिले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणाची विभागीय चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, सदर चौकशीत काय निष्पन्न झाले व संबंधित दोषीवर काय कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत व सदर चौकशीसाठी शासनास किती कालावधी लागणे अपेक्षित आहे ?

श्री. जयकुमार रावल : (१), (२) व (३) हे अंशतः खरे आहे. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत अंबाजोगाई तालुक्यामध्ये (जि.बीड) सन २०१४-१५ व सन २०१५-१६ या कालावधीमध्ये झालेल्या २५७ कामांपैकी २१ कामांची चौकशी उपायुक्त (रोहयो) यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने केली आहे. सदर चौकशी अहवालात २१ पैकी १४ कामांमध्ये रकमांचे अतिप्रदान व वित्तिय अनियमिता झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. तसेच सन २०१४-१५ मध्ये प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या बहुतांश कामाचे अभिलेखे ग्रामपंचायतीकडे उपलब्ध नसल्याचे व सदर कामांचे सामाजिक लेखापरीक्षण झाले नसल्याचे निदर्शनास

आले आहे. त्यानुसार दोषी आढळून आलेले ६ अधिकारी/कर्मचारी यांना निलंबित करून त्यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशीची कार्यवाही प्रस्तावित करण्यात आली आहे. तसेच, इतर चार अधिकारी/कर्मचारी यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम १९७९ च्या नियम १० नुसार कारणे दाखवा नोटीस देऊन खुलासे मागविण्यात आले आहेत. सदर चौकशी अहवालाच्या अनुषंगाने काम निहाय संयुक्त मोजणी करून अहवाल सादर करणे बाबत जिल्हाधिकारी, बीड यांना आदेशीत करण्यात आले आहे. उर्वरीत २३६ कामांची तपासणी करण्यासाठी इतर जिल्ह्यातील अधिकाऱ्यांची २० पथके स्थापन करण्यात आली असून सदर पथकांचा अहवाल प्राप्त होताच पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**लातूर जिल्ह्यातील शासकीय रुग्णालयातील अत्याधुनिक
यंत्रसामुग्री बंद असल्याबाबत**

(४०) * ५८६१० श्री.सुधाकर भालेराव (उदगीर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लातूर जिल्ह्यातील शासकीय रुग्णालयात रुग्णांची संख्या वाढत असताना रुग्णालयात उपलब्ध असलेल्या कोट्यवधी रुपयांच्या अत्याधुनिक यंत्रसामुग्री बंद अवस्थेत असल्याने, विविध तपासण्यांसाठी रुग्णांना खाजगी रुग्णालयात जावे लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या वर्षाच्या सुरुवातीपासून माहे एप्रिल, २०१६ पर्यंत एमआरआय मशिनद्वारे केवळ दोनच रुग्णांची तपासणी करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रुग्णालयातील बंद पडलेल्या यंत्रसामुग्री अभावी रुग्णांना होत असलेल्या त्रासाकडे वरिष्ठाचे दुर्लक्ष झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, यावर शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) व (२) हे खरे नाही.

लातूर जिल्ह्यात सद्यःस्थितीत कार्यान्वित असलेल्या सर्व शासकीय रुग्णालयांतील उपलब्ध यंत्रसामुग्री सुस्थितीत असून विविध तपासण्यांसाठी रुग्णांना खाजगी रुग्णालयांचा आधार घ्यावा लागत असल्याचे निदर्शनास आलेले नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील एचआयव्ही बाधितांना औषधांचा अपुरा पुरवठा होत असल्याबाबत

(४१) * ५३६७२ श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.राहुल मोटे (परांडा), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.विजय भांबळे (जिंतूर), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल), श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), डॉ.अनिल बोंडे (मोर्शी), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर), श्री.महेश (दादा) लांडगे (भोसरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील बहुतांश एड्स नियंत्रण सोसायटीच्या समुपदेशन केंद्रावर (एआरटी) एचआयव्ही बाधितांना निःशुल्क मिळणाऱ्या औषधांचा पुरवठ्यात तुटवडा निर्माण झाल्याची बाब माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या केंद्रावर विशेषतः एचआयव्ही संबंधित “झेडएल” व “टीएलई” या नावाचे औषध उपलब्ध नसल्यामुळे राज्यातील १ लाख ७० हजार एचआयव्ही संसर्गित रुग्णांच्या जिवीतांस धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार एचआयव्ही ग्रस्त रुग्णांना पुरेसा औषध पुरवठा करण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

नॅको नवी दिल्ली यांच्याकडून औषध पुरवठा अपुरा होत असल्या कारणाने काही कालावधीसाठी “झेडएल” व “टीएलई” औषधांचा तुटवडा झाला होता. तथापि रुग्णांना लागणाऱ्या औषधात खंड पडू नये यासाठी नॅकोच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे रुग्णांना बाहेरून औषध विकत घेण्यास सांगण्यात आले होते. तसेच रुग्णांनी बाहेरून खरेदी केलेल्या औषधाच्या रकमेची प्रतिपूर्ती ही एआरटी केंद्राला निधी प्राप्त होताच केली जाणार आहे.

(३) व (४) सदर औषध पुरवठा नॅको नवी दिल्ली यांच्याकडून करण्यात येतो. मात्र नॅको नवी दिल्ली यांचेकडून पुरेसा औषध पुरवठा होण्याबाबत पाठपुरावा करण्यात आला आहे. तसेच राज्य शासनाकडून एआरटी औषध हि राज्याच्या (Essential drug list) मध्ये समाविष्ट करण्याची प्रक्रिया चालू आहे.

सावनेर (जि.नागपूर) तालुक्यातील कन्हान नदीवर कोची सिंचन प्रकल्पाचे बांधकाम निधीअभावी प्रलंबित असल्याबाबत

(४२) * ६०२६४ श्री.सुनिल केदार (सावनेर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सावनेर (जि.नागपूर) तालुक्यातील कन्हान नदीवर कोची सिंचन प्रकल्पास मान्यता मिळाल्यानंतर सुध्दा गेल्या पाच वर्षांपासून निधी अभावी सदर सिंचन प्रकल्पाचे बांधकाम प्रलंबित असल्याची माहिती दिनांक १४ जून, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निर्देशनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकल्पास तातडीने निधी उपलब्ध होण्यासाठी आणि प्रकल्पाचे बांधकाम पूर्ण होण्याबाबत संबंधित विभागाची बैठक बोलविण्यात यावी अशा प्रकारचे निवेदन लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक ८ जून, ५ ऑक्टोबर, १५ नोव्हेंबर, २०१५ आणि १३ जून, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांना दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कोची सिंचन प्रकल्प पूर्ण होण्याकरीता येणाऱ्या अडचणीबाबत लोकप्रतिनिधीने दिलेल्या निवेदनावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) नाही, कन्हान नदी (कोच्छी बॅरेज) प्रकल्पास गेल्या ५ वर्षांपासून खालील प्रमाणे तरतूद करण्यात आली आहे.

सन २०११-१२ रु. ३२.०० कोटी.

सन २०१२-१३ रु. ३२.६५ कोटी.

सन २०१३-१४ रु. ३५ कोटी.

सन २०१४-१५ रु. ८० कोटी.

सन २०१५-१६ रु. २२२.२२ कोटी.

(२) अंशतः खरे आहे,

दि.५.१०.२०१६ चे पत्र प्राप्त झाले आहे.

(३) मा.मुख्यमंत्री महोदय यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.१.३.२०१६ रोजी पंच प्रकल्प व कन्हान (कोच्छी बॅरेज) बाबत बैठक घेण्यात आली. त्यानुसार कोच्छी बॅरेज प्रकल्पास सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात रु.१६२.२२ कोटी रुपये पुनर्वितरणाने देण्यात आले आहेत. तसेच या प्रकल्पास सन २०१६-१७ साठी रु.१ कोटी ची तरतूद मंजूर करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात नवीन वीज प्रकल्प सुरु करण्याबाबत

(४३) * ५८१५६ श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी), श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याची २६३६ मेगावॉट वीजनिर्मिती क्षमता असलेला जलविद्युत विभाग बंद करून नविन जलविद्युत प्रकल्प न उभारता तो बीओटी तत्वावर उभारण्याचे काम सुरू असल्याची बाब दिनांक ३१ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नविन जलविद्युत प्रकल्प (हायड्रो) प्रोजेक्ट बीओटी तत्वावर करण्यासाठी खाजगी कंपनी अथवा व्यक्तींशी करार करूनही अद्याप काम सुरू न केलेल्या संबंधितावर कारवाई करून नविन जाहिरात अथवा निविदा काढण्याची मागणी लोप्रतिनिधी यांनी प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग यांच्याकडे निवेदनाद्वारे दिनांक ७ जून, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्राप्त निवेदनाच्या अनुषंगाने नवीन प्रकल्प तात्काळ सुरू करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) हे अंशतः खरे आहे.

राज्यात आतापर्यंत शासनामार्फत २६३६.३२५ मे.वॅ.चे ३४ प्रकल्प पूर्ण झाले असून त्यापैकी २५९२.७५ मे.वॅ.क्षमतेचे २७ जलविद्युत प्रकल्प चालविण्यासाठी महाजनको कडे वर्ग झालेले आहेत. सध्या शासनामार्फत कोयना धरण पायथा विद्युतगृह ८० मे.वॅ व काळ कुंभे विद्युत प्रकल्प २५ मे.वॅ.असे एकूण १०५ मे.वॅ.चे प्रकल्प बांधकामाधीन आहेत. राज्यातील २५ मे.वॅ.क्षमतेपेक्षा कमी क्षमतेचे एकूण ११३.१० मे.वॅ.क्षमतेचे २७ प्रकल्प प्रचलित धोरणानुसार बी.ओ.टी. वर चालू आहेत.सध्या राज्यात उदंचन जलविद्युत प्रकल्पांची स्थळे शिल्लक असून ती बीओटी किंवा संयुक्त अभिकरणाद्वारे हाती घेण्याचे धोरण आहे. जलसंपदाविभागांतर्गत जलविद्युत विभागाकडे एकूण १-मुख्य अभियंता, ५-अधिक्षक अभियंता, २५-कार्यकारी अभियंता, ९८-उप अभियंता, २६२-कनिष्ठ अभियंता / शाखा अभियंता / सहायक अभियंता व ९१५-अतांत्रिक पदे अशी एकूण १३०६ पदे मंजूर असून आस्थापनेवर प्रतिवर्षी सरासरी रू. ३२.१२७२ कोटी खर्च होतो. सध्या राज्यातील जलविद्युत प्रकल्पाची बहुतांशी कामे पूर्णत्वास आल्याने व मंजूर आस्थापनेस पुरेसा कार्यभार नसल्याने त्याचा आढावा घेण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) जे प्रकल्प बी.ओ.टी.वर मंजूर केले आहेत व ज्या ठिकाणी शासनाची अडचण नाही त्याठिकाणी करारातील तरतुदीनुसार करारनामे रद्द करण्याची प्रक्रिया सुरु केलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे जिल्हयातील मनोरुग्णालयात विविध संवर्गातील
१३७ पदे रिक्त असल्याबाबत**

(४४) * ५७२९५ श्री.प्रकाश फातर्पकर (चेंबूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्हयातील मनोरुग्णालयात विविध संवर्गातील एकूण १३७ पदे रिक्त असून राज्यातील ८ जिल्हयातून रुग्ण ठाणे येथील रुग्णालयात येत असून विविध संवर्गातील रिक्त पदांमध्ये अधीक्षक हे अतिमहत्वाचे पदही आठ वर्षांपासून रिक्त असून मनोविकार तज्ञ ५ पदे, परिचर ७० पदे, परिचारिका ५१ पदे व इतर १० पदे रिक्त असल्याची बाब दिनांक २६ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनस्तरावर याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, कार्यवाहीची सद्यस्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) होय.

(२) सर्व संवर्गातील रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) वैद्यकीय अधिकांची पदे पदोन्नतीने भरण्याचे नियोजन आहे, उर्वरित पदे सरळसेवेने व पदोन्नतीने भरण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कळंबा (जि.कोल्हापूर) तलावाच्या पाणलोट क्षेत्रामध्ये
अवैधरित्या बांधकाम करण्यात येत असल्याबाबत**

(४५) * ५९३३८ श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळंबा (जि.कोल्हापूर) तलावाच्या पाणलोट क्षेत्रामध्ये बेकायदेशीर अनेक टोलेजंग इमारती, फार्महाऊस व उद्योग उभारले जात असून, उक्त तलावाचे जलस्त्रोत म्हणून ओळखले जाणारे ओढे-नाले बुजवून प्लॉट पाडले जात आहेत तसेच तलावाच्या काठावरच स्वच्छतागृहे व मोठ्या गोदामांचे बांधकाम सुरु असल्याचेही नुकतेच माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त बांधकाम करताना ग्रामपंचायतीची परवानगी घेतली आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व तदनुसार यास जबाबदार असणाऱ्या दोषी व्यक्तींवर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे नाही.

(२) कोल्हापूर-इचलकरंजी मंजूर प्रादेशिक योजनेमध्ये कळंबा तर्फे ठाणे या गावाच्या महसूल क्षेत्राचा आणि कळंबा तलावाचा समावेश असून या प्रादेशिक योजनेचे नियोजन प्राधिकरण, जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर हे आहेत. सबब ग्रामपंचायतीमार्फत सदर क्षेत्रात बांधकाम परवानगी देण्यात येत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सन २०१४-१५ च्या अर्थसंकल्पात विविध विकास कामांसाठी आणि सामाजिक योजनांसाठी तरतूद करण्यात आलेला निधी अखर्चित राहिल्याबाबत

(४६) * ५४६६० श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.गोपालदास अग्रवाल (गोंदिया), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), डॉ.पतंगराव कदम (पलूस कडेगाव), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.चंद्रकांत सोनावणे (चोपडा), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय वित्त मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने सन २०१४-१५ च्या अर्थसंकल्पात विविध विकासकामासाठी तरतूद केलेल्या निधीपैकी ४३ हजार २६५ कोटी रुपयाचा निधी अखर्चित असल्याचे भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक (कॅंग) च्या अहवालातून माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने सुमारे ८२ हजार कामे पूर्ण झाल्याबद्दल ६१,११८ कोटी रुपयांच्या कामांची पूर्तता प्रमाणपत्रे सादर केलेली नसल्याचे तसेच विविध खात्याच्या ८२ कोटी रुपयांच्या खर्चाचा मेळ लागत नसल्याचे भारतीय नियंत्रण आणि महालेखापालांच्या अहवालात स्पष्ट करून अर्थसंकल्पात तरतूद केली नसतानाही अतिरिक्त ३ हजार ८०० कोटी रुपये खर्च करण्यात आलेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच राज्यावर दरवर्षी कर्जाचा वाढता भार पाहता शासनाने मध्यम मुदतीची कर्ज उभारून धोका पत्करू नये व सन २०२० पर्यंत मुदत संपतील अशी कर्ज घेऊ नयेत अशी स्पष्ट सूचना महालेखापालांच्या अहवालात (कॅंग) मध्ये करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या अहवालातील सुचनेनुसार विविध विभागावर होणाऱ्या खर्चावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) होय, हे खरे आहे, तथापि रु. ४३,२६५.६२ कोटी इतक्या रकमेचा उल्लेख अहवालात आहे.

(२) होय, हे खरे आहे, तथापि एकूण ६१,१४८.८७ कोटी रुपयांची ८१,८७७ उपयोगिता प्रमाणपत्रे प्रलंबित आहेत. तसेच मार्च, २०११ मध्ये DGP मुंबई यांनी आहरीत केलेल्या रुपये ९०.६५ कोटी रकमेपैकी रु. ८२.०२ कोटी DDO च्या खात्यात पडून होते. व सन २०१४-१५ मध्ये रु. ३,८१७.७२ कोटी इतका अतिरिक्त खर्च झाला असा अहवालात उल्लेख आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) खर्चावर नियंत्रण आणण्याकरीता खालील प्रमाणे उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत.

अ) दि. २.६.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये वेतनावरील खर्चाची वाढ मर्यादित करण्यासाठी उपाययोजना निश्चित केली आहे.

ब) मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाशी सुसंगत अशी कार्यवाही करून सर्व व्यक्तिगत लाभार्थी योजना आधारशी जोडून लाभाची रक्कम लाभार्थ्यांच्या बँकेतील खात्यात परस्पर जमा करण्याच्या सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

क) अनुदानित संस्थांच्या कर्मचा-यांचे वेतन कस्टमाईज्ड सेवार्थ मार्फत देण्यात येते. त्यामुळे आवश्यक तितका निधीच आहरीत केला जातो. अनावश्यक आहरणास नियंत्रण आल्यामुळे शासनाचे व्याजाचे दायित्व कमी होण्यास मदत झाली आहे.

ड) सार्वजनिक बांधकाम/ जलसंपदा व वन खात्यांची सर्व प्रकारची प्रदाने ई-प्रदानामार्फत करण्यात येत आहेत. त्यामुळे गैरप्रकारास आळा बसविण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.